

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

E Ante R

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

placare suam: et lernam tremefecerit arcu. Est et silua z fluuius hoc noie in alpbeu defluens vt ostendit Di. lib. iiii. Et lib. ij. cui. vocat crymātum beluā erymāthiā vultificā Sophocleus autē λαμπρην αοροσ αρκαδιασ αφε ου και ποσαμοσ rei ερυμαρθοσ ποριδε του καρπου και ηροδωροσ φησιν ιοι επιασ πυλασ τω μυκυρω κομισασ αυτου απεδιτο.

Erinacus animal non maius ericio vt Hiero. inquit similitudinē vult murisq; habens. Unde in palestina Arconus dicit: z magna est in istis regionib; huius generis abū dāna semp in cauernis petrarū: z terre foueis habitare consueuerūt. Dicit ab aliquib; Eyr. rogrillus: qd nomen ab hozendo quidam deducūt z cum b; scribunt.

Erynnyis cum y. furia infernalis: dicta q; humanā corumpat mentē απο του ερρειν ηνυρουραλε γεσαι ηγυαα καιν αιω οη. Quā grās erimnyos et erimnyis latine: et p; syneresim erimny: actūs erimnyā z erimnyin: in plurali erimnyes.

Eripio is. pe. cor. extra rapio: et cōstruit cum datiuo fere in malā partē: vt eripulsi mihi substantiā. Aliquando cū abltō in vtrāq; partē: vt eripulsi me a periculo z eripulsi a me librum.

Eripysia insula vna ex colijs: quasi erip. i. litē φύσαο υοσ; sufflans dicitur.

Erodus z erodion auis maior omnium volatiliū z aquilam vincit z comedit.

Erogo as. penulti. cor. distribuo z quasi rogatoribus distribuo. Hiero. ad Julianū. Eū multis erogaueris censum tuum z quidā tua gaudeant liberalitate: tū multo plures sunt quib; nihil dedisti. Inuenitur etiā erogare: quod est vt feli. inquit ex lege vetere aliquod p nouā legē eximere.

Erotema penulti. pro. grece εροτημα interrogatio latine dicitur. vt Quo res summa loco panthu quā pten dimus arcē. Erotematicus interrogatiū ερωτω ερωτω ερωτω ερωτω.

Erro inquit Aug. lib. enchiridion: est estimatio vel approbatio veri pro falso vel e conuerso et certi pro incerto vel e contrario. Et errare est putare vel approbare verum esse quod falsum est: vel falsum esse quod verū est: vel certū pro incerto: siue falsum siue verum sit. Cū sciendū q; licet quis abiq; ignorantia errare nequeat: nō tū qui aliqd nescit cōtinuo errat: sed qui se existimat scire qd nescit: et falsum p vero: siue incertum pro certo approbat. Accipitur etiā quāq; erro: pro peccato: et quandoq; pro vagatione. Et errare pro vagari z discurrere. Virg. Vidistis si quam hic errātem forte sororum. Sed qm pecudes errando. i. vagando pascuntur: errare ponitur p pascere: vt Hille meq; siculis errant in montibus aggrete quia errando sepe a recta via deflectimur errare sumitur pro peccare. Sane inter erroz z errationem hoc interesse. Do. exultimat q; erroz animi sit erratio pedum. Ter. in adel. Sane a misro propius tibi et minor est erratio. i. minus est spatū per quod erretur. Cōposita verbi erro sunt Aberro quod est valde erro: vel longe vagoz. Lic. in tuf. Sed redeat vnde aberrauit oratio. Deerro: oberro: circumerro Lactan. lib. ij. Augus existimat mortuozū animas circa tumulos et corporum suozum reliquias oberrare. Dererro per totum erro. Col. in ptesa. Sempg ritu volucrū longinquit lictos peregrinus ignozū pererret orbē. Erruro valde erro. Eypria. ad ianuarū. Me quis exorbitans: et a via veritatis exerrans apud hereticos iungeretur.

Erratus us. et erratū ti. peccatū. Cic. Tironi. Tantū mihi dolozem cruciatūq; attulerunt errata meq; erratis: vt non solū animis a factis: sed iures quoq; a cō

memoratione abhorreant. Et in decretis dist. xl. scribitur. Et aliquando in ipso quoz cōspicimus erratibus electozum.

Errones sunt vagabundi. Tibul. Bites iterum errorem sub tua signa voca. Sappo. Et vos errorem tellure remittite nostrū. Alp. Errones appellatur ferut qui non quide fugiunt: sed frequēter sine causa vagantur z tepozibus in res nugatorias cōsumptis feruis ad dominum redeunt.

Errabundus affatus vel valde errans. Virgilius. Si qua forte ferant oculis lese obuia nostris. Errabunda bouis vestigia.

Erraticus a. um. quod vbiq; serpit: seu vbiq; nascitur vt vitis erratica.

Erubelco rubens fio. August. per transacionem pro verecundo: in significatione actiua posuit cum ait. Quisquis me erubuerit corā hominib;: erubescam eum coram patre meo.

Eruca penult. pro. si apuleio creditur: ab berendo venit qm rebus quas occupat renaciter inheret. Ceterum alius magis sine b. et sine diphrongo scribit placet: ab erodēdo deducit. Est autē genus vermicis Campe alio nomine: qui in olerum folia reptit abroditq; pferunt basificas. Col. lib. iij. Ebi vero apicis regionibus post pluuias noxia inceserūt anialia q; a nobis appellatur erucegece aut campe nomine nantur: vel manu colligi debent vel maturis tepozibus fructes olerū cōcuti. Sic em dum adbus corpent nocturno frigore: si deciderint non amplius in luperiorem partē prorepunt. Et etia; Eruca herba qdam virtutis calidē: dicta similiter quod erodat. Nā bestiolas oēs copoz innalescentes erodit: venterq; excitat. Ouid. de reme. Nec min; erucas iubeo vitare salaces. Col. Excitet vt veneri tardos eruca maritos. Sunt qui crucā dici velint q; vtar. Nam linguā pungit: et sanguinem egerit vt sit eruca quasi vruca u in e versa. Aut q; fortasse dicta sit ab elu. hoc ē ab edendo. Et cū principio esset eluca: postea commutatio littere facta ē eruca vt ex valentio Galeri.

Eruco as. ex. et z ructo: quod est frequentatiuū verbi Eruco is. Iuena. posuit exemplum de Ructo. Si bene ructauit: si rectū minit amice. De eructo Hiero. Eructauit cor meū verbum bonum. Est z ructoz in eadem significatione. Doza. Dic dum sublimis versus ructat z errat. Ructo autē a rugo is. i. cū. vnde Ructus a ructo quoq; sit Ructio aliud frequentatiuum. Lolu. libro. vii. de boue egrotante sic inquit. Semitis expumit: locoz stare non patitur sepe decumbere et ructitare cepit: caudamq; crebritus agere. Dicitur z ructuoz as. et ructuoz. Vnde Sidonio dicta est ructuatio esculenta. Et quo Eructuoz. Augu. Illi audiunt tanq; verbū eructatum: illi tanq; scientiam annunciat. Quod enim ructuatur presentibus ructuatur. Est autem eructare pprie extra ructum mittere q;uis ad alia transferat. Col. lib. viij. Necq; ipsum viuarium repletur cōgenie quā tempestatibus eructat pelagi violentia. Et et ructo. Plau. in ptesu. Quid tu malum ergo in os mihi ebruis eructas.

Eruco is. pe. cor. significat ex rudi doctū facio. Vnde eruditio pro doctrina.

Erudero as. penult. cor. ab e. z rudero. Rudero vero a rudus eris. Et sunt rudera purgamenta: puta cementum lapides contracti: arena caliz z bñoi ex rui nis congesta. Vnde ruderatus iterq; est purgare et rudos extra iacere. Amb. de obitu Theo. S; Isaac obstructos ab alienigenis puteos eruderant: nec latere aquam passus est.

Eruo is. pe. cor. significat ex rudi doctū facio. Vnde eruditio pro doctrina.

Erudero as. penult. cor. ab e. z rudero. Rudero vero a rudus eris. Et sunt rudera purgamenta: puta cementum lapides contracti: arena caliz z bñoi ex rui nis congesta. Vnde ruderatus iterq; est purgare et rudos extra iacere. Amb. de obitu Theo. S; Isaac obstructos ab alienigenis puteos eruderant: nec latere aquam passus est.

Eruo. Vide supra in dictione Aeruoz.

Erinna. Vide in dictione Verunna.
Erusco as. Vide in dictione Veruco.
Eruo is. extrahō. Lactā. lib. ii. Ipse sibi oculos eruat: vti oēs ceci sunt. Interdū Erucere est in totū destrucere. Idem lib. viii. Erucit funditus ciuitates.
Eruū genus pabuli seu leguminis. Col. Erūū legat lo- co macro nec humido: q̄ luxuria plerūq̄ corrumpit. Dicitū erūū ab erūēdo. Larpif em̄ r manu vellit.
Erullia idē qd̄ erūū. Col. Sarsena putat agros sterco rari lupino saba vitia erullia lente cicercula p̄so.
Eryngion herba aculeat̄ mordacitatis spinosa veluti carduus: sarsina in cibos probat radice tantū q̄ melle cynamomo r carophilo p̄dita gustui nō iniucūda ē.
Erythace ap̄ū cibus dū operant̄: quā alij sandaracaz̄ alij cerinthūm nominant. Hic sepe fauorū inanitati- bus inuenit̄: sepelitus saporis amari. Car. Erytha- cen vocant quā sauos extremos inter se cōglutināt.
Erythacea a coloribus rubedine dicitur. Brece enim ep̄d̄ h̄. u. a. rubo: appellatur.
Erythacus auis hyeme dicit̄: p̄bencurus ḡtate: quaz̄ vulgo pectus rubēū vocat̄. αἴτο του ερυθραίου οἱ μαῖο: hoc est a rubescēdo ep̄d̄ h̄. u. a. p̄bencurus ve ro q̄ caudam rubeam habet̄: p̄benc̄ purpureū signi- ficat̄ οὐρα cauda est.
Erythron rubrum dicitur. Col. lib. viii. Nec minus alia rutilos quos vocat̄ ep̄d̄ h̄. u. a. hoc noie persei r andromache filius vocatus fuit. A quo teste Solt no non solum ab arenarū coloz̄e mare id vocatū fuit quod rubrum dicitur.
Erythra ciuitas. Hic non longe a cibus: ex qua Sibylla fuit quā numine afflata: crediderunt. Antiqua sane mulier r diuinatrix: r tēpore Alexandri.
Erythra insula. Eryonis regia in mari gaditano. In ea tanta aeris benignitas fertur: vt homines parat p̄gē innotales: habuit etiam canem geryones de quo fratre cerberi ita scribit̄. Julius pollux lib. v. ὕψωρι μοσσο Δε ὑνρι οροῦ κωροῦ ο Τασροῦσ φολασῶν οΔελδοσῶν του κερβερῶν αρνεθῆν Δε ὑρ. μαλακῶσ.
Ery nomē montis in scyria: r nomē ciuitatis in eo sit̄: in quo templū Geneti cōstruxit Eryr filius eius. Quidi. Sed dea nec patitur sic ad sua munera cogi. Colle sub vmbroso quam tenet ait̄ eryr. Pompo. Montū eryr maxime memorat̄ ob delubrū Gene- ris. Andeuenus erycina dicta est. Qui. Quid geni- nas erycina meos sine sine dolores?

E Ante S

Estu nomē filij Isaac q̄ r edom. hoc est rufus r Seir quod pilosum significat appellatus est.
Esca ribus q̄ dat̄ hoibus aialibus. Et esca est q̄ datur auibis piscibusve ad decipiendum: quo fit Inesco as. r Escarius r Esculentus: adiectiua: vt Esisto.
Escarius a. um. quod ad escā pertinet: vt escaria vasa.
Escaria mensa in qua hoies epulant̄.
Esculentus a. um. qd̄ ad edendum pertinet. Pl. li. r. Accipit res totius massilē hūmi segit̄: cū: nihil escu- tenti rapere vnq̄ ē: fumerum ferculis. Dico. ad Es- sto. poline esculentor̄ p̄ delicatiori cur̄ ait: Qd̄ si vo- lueris respondere te nobili stirpe generatam semp in delicijs: semper in plumis non posse a vino r escu- lentioribus cibis abstinere: nec bis legib̄ viuere di- strictius. Respondebo. Tuic ergo lege tua.
Esculus arbor glādifera: q̄ veteres ex eius fructu escā sumerent.
Esto as. pe. co. frequētatiū est a lupino esum forma tum. Bel. Tū dicitur adit de Lyamo non escitaco cum erosis fuisse: scribitur per e.
Echon ciuitas Seon reḡ amoroz̄ in terra Galaad.

Esseda penul. cor. vehicula gallozum bitannoziūm: apud belgas primo reperta. Et propt̄r essedum in equo sicut staculum in vehiculo: pet̄ditum in mu- la est. Sirius de Asturcone. Aut molli pacata celer- trabit esseda collo. Confunduntur tamen hec. Sue- in clau. Solit̄ i gestatorio ludere: ita essedo alueoz̄ adaptatis ne lusus confunderetur. Hinc essedarū q̄ esseda regunt.
Essedones sunt asiatiorum scytarum populū: quibus teste herod. lib. iiii. histo. Dōs est parentum. fure- ra cantu prosequi r congregatis proximis cadauera ipsa pecudum admixtis carnibus comedere: qui ossa capitum suoz̄um parentum auro cincta in poculoz̄ tradere ministerium asseruntur.
Esset Iudei. Nam tria iudeoz̄um dogmata (vt scribit̄ Josephus) extiterē: p̄barisgi saducei r esset. Et hi qui dem esset ab vroz̄ib̄ r vino r carnibus abstinerēt semp r quondiam ieiuniū verterunt in naturā.
Essentia sit ab infinitiū esse: r idem est quod esse: quā- do nominaliter accipit̄: quale est apud persū. Velle suum cuiq̄ est. Et enim velle idem est quod volun- tas: r scire ipsum quod scientia: r posse ipsum qd̄ po- tētia r viuere ipsum quod vita: ita esse ipsum est qd̄ essentia. Aug. lib. vii. de ciui. dei. Sic ab eo quod est sapere vocatur sapientia: sic r ab eo qd̄ est esse vo- catur essentia: nouo quidē nomine quo vsi veteres nō sunt: lacini sermonis auctores: sed iam nostris tēpo- ribus vsitabo: ne de esset etiam lingue nostre qd̄ gre- ci appellant οὐσία. Hoc enim verbum e verbo ex- pressum est: vt diceretur essentia. Hinc essentialis: qd̄ est essentia: r essentialiter secum essentiam.

Esto futuri temporis imperatiū. Interdum concedē- tis aduerbium est. Virgil. Esto egram nulli quondā flexere mariti.
Esurios / esuritus / esurigo r fames idē sunt: hoc est edē- di auiditas.
Esurio is. penul. cor. iiii. item. cupio edere absolutū est q̄ r cum aculariū inueniatur. Aug. Et fructum pietatis quem debuerat: quēq̄ in eis dñs esuriebat fere recusabant. Ambro. Qui verbum in interiorib̄ animi receperunt: alimēti celestis r fontis vbertate recreati esurire r sitire non possunt: hoc est famē r si- tim pari. Quintilia. Pater filios esurit.

E Ante T

Et coniunctio: sed greca est Te per literarū transposi- tionē: etiā hoc latini susceperunt: modo copulatiua: vt Licero eloquē fuit r philosophus / duplicaturq̄ interdū ac completiua est in diuersis rebus: vt Te admirantur r ciues r hospites. Virgil. Vultū ille r terris iactatus r alto. Dodo causatis: vt Quorū Jp̄bitus quo iam grauior pelias r vulnere tardus Alpsi. pio etiam. Dodo interrogatiua seu epleri- ua: vt Et que tāta fuit romā tibi causa videndi. Do- do indignatiua: vt Et quisq̄ numen iunonis adoret: P̄terea aut supplex aris imponit bonoz̄em. Do- do confirmatiua: vt Et dubitamus adhuc virtutē ex- tendere factis. Ponitur interdum pro id est. Plau- Tunos natos iam seraginta r senex. Interdum pro- etiam. Quinti. Tamen si quid aduersus te ipse com- misit sit hostis r meus. Virgil. Nat̄ r ipse dea. In- terdum p̄ quia. Idem Audieras r fama fuit. Quin- tilia. Das primū audiat puer: darum verba effinge- re imitando conabitur: r natura tenacissimi sum̄: eo- rum que mollibus animis percipimus. Plerūq̄ sen- tentiarum initijs competit. Idem: Et finite quidem sunt partes duę quas hec professio pollicetur. Deter- uit etiam affectui r quasi interrogādi vim habet. Li- ce. Et sunt qui de via appia loquantur: taceant de cu- ria. Interdū ponitur p̄ aduerbio ordinādi: vt Lora